

- I. **Ce este ESG: Environmental, Social & Governance.** Cu alte cuvinte Mediu, Impact Social și Guvernanță. Marile companii și cele listate vor trebui să facă raportări în privința sustenabilității: impactul activității lor asupra mediului, cum își tratează angajații și modul în care respectă drepturile omului, riscurile pe care mediul inconjurator îl poate avea asupra activității companiilor respective. Și companiile mai mici vor trebui să facă raportări, dar prin standarde simplificate.

Termenul comun folosit în loc de ESG este **Sustenabilitate** și se referă la modelul de afaceri al companiilor, respectiv modul în care bunurile și serviciile produse de companii contribuie la dezvoltarea durabilă.

ESG se referă și la riscurile de management ale companiilor, cu alte cuvinte cum sunt derulate activitățile economice astfel încât să minimalizeze impactul social. Așadar, impactul companiilor asupra mediului, asupra angajaților - spre exemplu în termeni de condiții de muncă, drepturi derivate din muncă și diversitate.

În ceea ce privește Guvernanța se referă în principal la mecanisme de control în ceea ce privește corupția și darea de mită, plata taxelor, remunerarea conducerii companiilor, posibilitățile de vot ale acționarilor și controlul intern. Părțile interesate în companii (nu numai acționarii, investitorii) doresc să știe modul în care companiile răspund riscurilor ESG și modul în care valorifică oportunitățile ESG în principal datorită impactului pe care îl au asupra prețului acțiunilor.

Raportările ESG nu sunt în prezent în mod obișnuit o componentă obligatorie a rapoartelor financiare, deși multe companii mari includ în prezent în raportările anuale date despre sustenabilitate sau chiar au rapoarte de sine stătătoare privind sustenabilitatea. Spre exemplu, [Raportul de sustenabilitate pentru anul 2020 al companiei Merck](#). Chiar și așa, un sfert din companiile care fac parte din indicele S&P 500 din SUA s-au referit la ESG atunci când și-au anunțat rezultatele financiare pentru Trimestrul IV 2020 și strategia de business.

- În SUA, supraveghetorul pieței de capital, SEC (Security and Exchange Commission) urmează să propună până la sfârșitul anului amendamente care să amplifice transparența în ceea ce privește riscurile climatice și deja a impus reglementări privind informări obligatorii în ceea ce privește managementul resursei umane;

- În Uniunea Europeană, Comisia Europeană a propus extinderea Directivei privind Raportările privind Sustenabilitatea Companiilor (**Corporate Sustainability Reporting Directive – CSRD**)
- **Directiva CSRD** revizuieste și consolidează regulile deja în vigoare, introduse prin **NFRD** (Non-Financial Reporting Directive) și urmărește ca pe termen lung să creeze un set de reguli care vor face rapoartele de sustenabilitate să fie la fel de importante precum raportările financiare. În actuala etapă, Comisia propune dezvoltarea de standarde de raportare pentru companiile mari și, separat, standarde proporționale pentru IMM-uri, pe care doar IMM-uri nelistate le pot folosi în mod voluntar.
- **În România, în prezent:** Directiva 2014/95/EU (privind raportarea nefinanciară) prevede că entitățile raportoare care la data bilanțului au un număr (mediu) de peste 500 de angajați în cursul exercițiului financiar **au obligația** să prezinte în Declarația Nefinanciară o evaluare a impactului activității economice proprii în raport cu Mediul, aspectelor Sociale, Guvernanței

Directiva a fost transpusă în România prin Ordine ale Ministrului Finanțelor Publice (OMFP), respectiv OMFP 1802/2014, OMFP 2844/2016 iar modificările ulterioare includ și [OMFP 1239/4 octombrie 2021](#). Ordinul prevede [modificări](#) care se aplică începând cu exercițiul financiar 2021, altele de la 1 ianuarie 2022 și un al treilea set de prevederi începând cu 1 ianuarie 2023.

Prima declarație nefinanciară care intră sub spectrul actualizărilor introduse prin [Regulamentul UE 2020/852](#) este Declarația nefinanciară aferentă anului 2021, care se va emite de unitățile raportoare în 2022, cu respectarea principiilor [Articolului 8 din Regulament](#).

Articolul 8

Transparența întreprinderilor în declarațiile nefinanciare

(1) Orice întreprindere care face obiectul unei obligații de a publica informații nefinanciare în temeiul articolului 19a sau 29a din Directiva 2013/34/UE include în declarația sa nefinanciară sau în declarația nefinanciară consolidată informații cu privire la modul și măsura în care activitățile întreprinderii sunt asociate cu activități economice care se califică drept durabile din punctul de vedere al mediului în temeiul articolelor 3 și 9 din prezentul regulament.

- II. **Q&A despre propunerea de Directivă privind raportările de sustenabilitate (CSRD).** [Propunerea de directivă este publicată aici.](#)
1. **De ce a fost nevoie de modificarea Directivei privind raportările Non-Financiare (NFRD)?**

Directiva NFRD a introdus obligativitatea pentru anumite companii mari să prezinte, **anual**, informații privind sustenabilitatea. Prin NFRD companiile au

fost obligate să informeze atât despre modul în care chestiunile legate de sustenabilitate le afectează funcționarea dar și despre modul în care ele însele au impact asupra oamenilor și mediului. Putem vorbi de o dubla materialitate : entitățile pot afecta mediul inconjurator , dar pot fi la rândul lor afectate de mediul în care activează, toate aceste aspecte generând o serie de riscuri pentru companii. Comisia a constatat că aceste raportări nu sunt suficiente, întrucât omit informații importante pentru acționari și părțile interesate, rapoartele diferă foarte mult de la o companie la alta iar beneficiarii informărilor de multe ori nu sunt siguri dacă pot avea încredere în aceste raportări. Cu alte cuvinte investitori nu au încă o descriere și o asigurare de încredere la riscurile legate de sustenabilitate ale companiilor;

2. **Întinderea. De ce propunerea CSRD se referă la mai multe companii decât NFRD?**

Regulile de raportare introduse de NFRD se referă la așa-numitele „entități de interes public” (companii listate, bănci, companii de asigurări, alte companii catalogate de autoritățile naționale ca „entități de interes public”). Regulile se aplicau companiilor mari cu peste 500 de angajați (deci nu IMM-urilor așa cum sunt ele definite de legislația europeană respectiv nu companiilor cu mai puțin de 250 de angajați și cu cifră de afaceri mai mică de 50 de milioane de Euro sau cu bilanț sub 43 de milioane de Euro).

Propunerea de directivă lărgeste obligațiile de raportare către **toate** companiile mari, fie că sunt listate sau nu și fără să mai țină cont de numărul de angajați.

Comisia a propus extinderea obligațiilor de raportare de sustenabilitate pentru a include IMM-urile listate (cu excepția microîntreprinderilor listate), motivând că dacă acestea nu vor prezenta rapoarte de sustenabilitate ar putea fi excluse din portofoliile de investiții.

3. **Ce înseamnă extinderea raportărilor pentru IMM-uri?**

- Obligații de raportare doar pentru IMM-uri listate. Acestora li se va permite să facă raportări potrivit unor standarde mai simple decât cele pentru companiile mari. IMM-urile nelistate pot alege, voluntar, dacă fac aceste raportări. IMM-urile listate ar urma să aibă trei ani de grație în privința raportărilor de la momentul în care se vor aplica celorlalte companii vizate de CSRD

4. **Standarde: Cine și CUM va dezvolta noile standarde de raportare în privința sustenabilității.**

EFRAG. The European Financial Reporting Advisory Group – Grupul European de Consultanță pentru raportările financiare. EFRAG este o entitate privată înființată în 2001 și sprijinită (finanțată majoritar) de Comisia Europeană. EFRAG va fi entitatea responsabilă pentru dezvoltarea standardelor. La cererea Comisiei, EFRAG a întocmit și publicat un set de recomandări tehnice și un traseu pentru noile standarde ([detalii aici](#)).

Înainte de adoptarea standardelor, Comisia se va consulta cu **grupuri** de experți pentru finanțe durabile al statelor membre și va cere și opinia autorității de supraveghere a pieței de capital la nivel european – ESMA (European Securities and Market Authority)

5. **Compatibilitate internațională.** Cum vor fi compatibile noile standarde de raportare cu cele la nivel global, în special cu standardele pe care le urmărește fundația IFRS?

Poziția oficială a Comisiei Europene este că e în interesul UE, al companiilor europene și al investitorilor să existe standarde aliniate global.

Poziția Comisiei Europene este că propunerile Fundației IFRS de a crea un nou Consiliu privind standardele de sustenabilitate sunt relevante în acest context. De aceea Comisia Europeană susține că trebuie să existe sprijin reciproc între EFRAG și inițiativele internaționale.

Se poate vorbi de standarde contabile verzi-care sa inglobeze cerintele de raportare privind sustenabilitatea-green accounting.

*

* * *

Evoluții:

În data de 3 noiembrie 2021, fundația IFRS a anunțat crearea Consiliului Standardelor Internaționale de Sustenabilitate (ISSB – eng. International Sustainability Standards Board). [Detalii aici.](#)

Noul Consiliu (ISSB) va dezvolta Standardele de raportare IFRS privind sustenabilitatea, inclusiv obligațiile de raportare în privința impactului companiilor în chestiuni de sustenabilitate, relevante pentru evaluarea valorii companiilor și pentru luarea deciziilor de investiții. Angajamentul Fundației IFRS și al noului Consiliu (ISSB) este ca standardele care vor fi dezvoltate să faciliteze compatibilitatea cu cerințele diverselor jurisdicții, explicit cu cele ale Uniunii Europene (noua directivă CSRD).

6. **Auditul.** Ce propune noua Directivă în privința auditului informațiilor legate de sustenabilitate?

Propunerea de directivă propune/analizează o cerință de audit la nivel european în ceea ce privește informațiile din raportul de sustenabilitate. Auditul urmează să ofere o asigurare că informațiile raportate sunt de încredere și corecte.

Scopul propunerii, potrivit Comisiei Europene, este să existe un nivel similar de asigurare pentru raportările de sustenabilitate ca și în cazul raportărilor financiare. Propunerea Comisiei este de a începe cu o cerință de asigurare „limitată”, ceea ce înseamnă un avans important față de momentul prezent (deși propunerea de Directivă nu sugerează deocamdată impunerea unei „opinii rezonabile, fără rezerve”.

Comisia consideră că o astfel de asigurare „limitată” nu este atât de costisitoare pentru companii și corespunde capacității prezente (și abilităților tehnice) ale auditorilor. Comisia consideră că în prezent, în lipsa unor standarde de audit în privința sustenabilității, este dificil să existe obligația unei „asigurări rezonabile”, dar propunerea lasă deschisă Comisiei posibilitatea de a adopta astfel de standarde.

Propunerea Comisiei permite statelor membre să creeze o piață a serviciilor de audit în privința sustenabilității, respectiv cea a „prestatorilor independenți de servicii de asigurare”.

7. **Următorii pași:** statele membre negociază

Pasul următor este ca Parlamentul European și Statele membre ale Consiliului să negocieze un text final al legislației, în baza propunerii de directivă

În paralel, EFRAG lucrează la un prim draft de al unui set de standarde de raportare privind sustenabilitatea, cu orizont de prezentare la jumătatea anului 2022.

Momentul adoptării Directivei depinde de multe elemente. Dacă va exista un acord în Parlament și Consiliul Europei în prima jumătate a anului 2022, atunci Comisia ar putea adopta primul set de standarde de raportare CSRD la finalul anului 2022. Dacă se va întâmpla așa, **modificările aduse de noile standarde** s-ar vedea în rapoartele publicate în 2024, referitoare la anul financiar 2023.

Până în Octombrie 2021 au avut loc 7 reuniuni în care statele membre au formulat observații și propuneri.